

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-09
Besvaras senast
2021-02-17 kl. 12.00

Till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:1710 Krav på covid-19-test för resande från Åland

Åland är ett självstyrt och enspråkigt svenskt landskap i Finland. Självstyrelsen ger ålänningarna rätt att stifta lagar om sina inre angelägenheter. År 1921 beslöt Nationernas Förbund (NF) att Finland skulle få suveränitet över Ålandsöarna men måste förbinda sig att garantera Ålands befolkning deras svenska språk, kultur, lokala sedvänjor och ett självstyrelsesystem som Finland tidigare erbjudit Åland. Beslutet kompletterades med ett avtal mellan Finland och Sverige om hur garantierna skulle förverkligas. Detta kom att kallas Ålandsöverenskommelsen.

Sverige innehar i kraft av den så kallade Ålandsöverenskommelsen en särställning när det gäller Ålands autonomi. År 2015 svarade också dåvarande utrikesminister Margot Wallström på en fråga från undertecknad att ”Ålands befolkning fick, genom den s.k. Ålandsöverenskommelsen, garantier om självstyre, språkskydd av svenskan och åländskt jordinnehav. Överenskommelsen ingicks mellan Sverige och Finland och gäller alltså.”

Med hänsyn till Ålandsöverenskommelsen och det särskilda ansvar som åvilar Sverige vad gäller relationen med Åland och dess invånare borde därför Sverige se över hur undantag för resande från Åland ska kunna göras när det gäller kravet på negativt covid-19-test för inresa till Sverige. Att personer som bor i Sverige undantas från kravet på negativt test vid inresa till Sverige är bra för ålänningar som studerar eller bor i landet av andra skäl och som har låtit folkbokföra sig i Sverige. Även alla under 18 år undantas liksom personer med trängande familjeskäl och personer som ska genomgå operation eller annan vård som inte kan anstå.

Frågan är dock vilka regler som gäller för exempelvis företagaren på Åland som även har företag i Sverige som man behöver besöka eller för studerande och yrkesarbetande som inte är skrivna i Sverige? Vad gäller för dem med familjemedlemmar på båda sidor av Ålands hav? Är det ett godtagbart skäl att få komma in i Sverige från Åland för att hämta hem barnet som man har delad vårdnad om, eller måste man ha ett negativt covid-19 test inte äldre än 48 timmar? Krav på negativt covidtest innebär också extra kostnader för individen på ett par tusen kronor per resetillfälle.

Volymerna på resandet mellan Åland och Sverige är redan idag lägre än normalt på grund av rådande omständigheter. Samtidigt är smittspridningen på

Åland mycket låg. Resandet från Åland till Sverige är också i dagsläget i princip hänvisat till hamnarna i Kapellskär och Grisslehamn vilket bör göra det enkelt att ange undantag för resande från Åland till just dessa destinationer. Att Sverige genom Ålandsöverenskommelsen också har ett särskilt ansvar när det gäller relationen med Åland bör tydligare tas i beaktande av regeringen.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Mikael Damberg är:

Hur avser ministern att agera vad gäller möjligheten för ålänningar att resa till Sverige under rådande lagstiftning?

.....

Per Lodenius (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren